

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w czasach Rektora Profesora Wiesława Skrzydły 1972–1981

Professor Wiesław Skrzydło jest związany z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej od siedemdziesięciu lat. Na UMCS w roku 1949 rozpoczął studia prawnicze, a w roku 1953 pracę naukowo-dydaktyczną w Katedrze Prawa Państwowego, kierowanej wówczas przez wybitnego konstytucjonalistę Profesora Andrzeja Burdę. Pod jego kierunkiem przygotował i obronił w 1959 roku pracę doktorską, a w kilka lat później w 1963 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego. W 1970 roku Wiesław Skrzydło został profesorem nadzwyczajnym, a w 1975 roku uzyskał tytuł profesora zwyczajnego.

Zainteresowania naukowo-badawcze Profesora Wiesława Skrzydły są bardzo rozległe. Problematyka badawcza obejmuje nie tylko polskie prawo konstytucyjne, w tym zwłaszcza funkcjonowanie partii politycznych, praw i wolności jednostki, parlamentu i rządu, ale jest On także wybitnym znawcą ustrojów państw zachodnich, szczególnie Francji i Belgii. Pasja badawcza Profesora zaowocowała ponaddwustu publikacjami, w tym wieloma monografiami i artykułami, które na trwałe wpisały się w dorobek konstytucjonalizmu. Dorobek Profesora to publikacje nie tylko w rodzimym języku polskim, ale i w językach francuskim, niemieckim, angielskim, rosyjskim, ukraińskim i białoruskim. Dzięki temu Professor Wiesław Skrzydło stał się niekwestionowanym autorytetem prawa konstytucyjnego, a Jego wiedza, dorobek i autorytet naukowy znalazły szerokie uznanie. Tezy prawno-ustrojowe stawiane przez Profesora były i są wysoko cenione, szeroko i często wykorzystywane zarówno w nauce prawa, jak i praktyce funkcjonowania organów państwa.

Professor Wiesław Skrzydło to prawdziwy człowiek Uniwersytetu. Intensywną pracę naukową i dydaktyczną Professor Skrzydło umiejętnie łączył z aktywnym uczestnictwem w życiu akademickim w Polsce i za granicą. Jego wiedza, otwartość i wielka życzliwość zjednują mu szacunek i poważanie wśród przyjaciół i naukowych współpracowników. Jego praca na rzecz społeczności akademickiej Uniwersytetu to nie tylko budowanie wspólnoty, ale rozwój kadry naukowej i uczelnianej infrastruktury, które zaowocowały pełnieniem wielu istotnych dla środowiska funkcji, w tym godności Rektora UMCS. Przez wiele lat był Kierownikiem Katedry Prawa Konstytucyjnego.

Przez sześć lat od 1985 do 1991 Professor Skrzydło kierował Stacją Naukową Polskiej Akademii Nauk w Paryżu. Jest członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Konstytucyjnego. Był członkiem Komitetu Redakcyjnego „Państwa i Prawa” i redaktorem naczelnym „Przeglądu Sejmowego”, a także pełnił funkcję zastępcy redaktora naczelnego „Annales UMCS”. Kontynuował i rozwijał wizję Uniwersytetu stworzoną przez Profesora Grzegorza Leopolda Seidlera łącząc ideę stymulowania rozwoju kadr i struktur życia naukowego z dbałością o nowoczesną infrastrukturę. W realizacji tego dzieła Professor Wiesław Skrzydło wykazał nie tylko energię i dynamizm, ale wielką ofiarność i poświęcenie.

Przez całe swoje życie akademickie Professor Wiesław Skrzydło zniespożyta energią i oddaniem służył Uniwersytetowi. Jednocześnie nigdy sprawy wielkie czy instytucjonalne nie przesłaniały mu indywidualnych problemów życiowych, z którymi się zwracali (i dalej zwracają) pracownicy i studenci, służąc im zawsze dobrą radą. Jest znakomitym wychowawcą i dydaktykiem. Lubią i cenią Go studenci i młodzi pracownicy nauki. Jego wykłady, seminaria, odczyty czy prelekcje cieszyły się zawsze wielkim zainteresowaniem, wywołując ożywioną dyskusję. Owładzie pracy Profesora Skrzydło kształcenie prawników świadczą dane liczbowe obejmujące wypromowanie kilkuset magistrów, promotorstwo kilkunastu prac doktorskich, uczestniczenie w przewodach doktorskich i habilitacyjnych.

Professor Wiesław Skrzydło otrzymał przyznaną mu przez prezydenta Francji Komandorię Narodowego Orderu Zasługi dla Republiki Francuskiej. Otrzymał także Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski i Medal Komisji Edukacji Narodowej. Jest doktorem honoris causa Uniwersytetu Lwowskiego.

Jest przyjacielem Uniwersytetu i każdego z nas – pracowników i studentów.

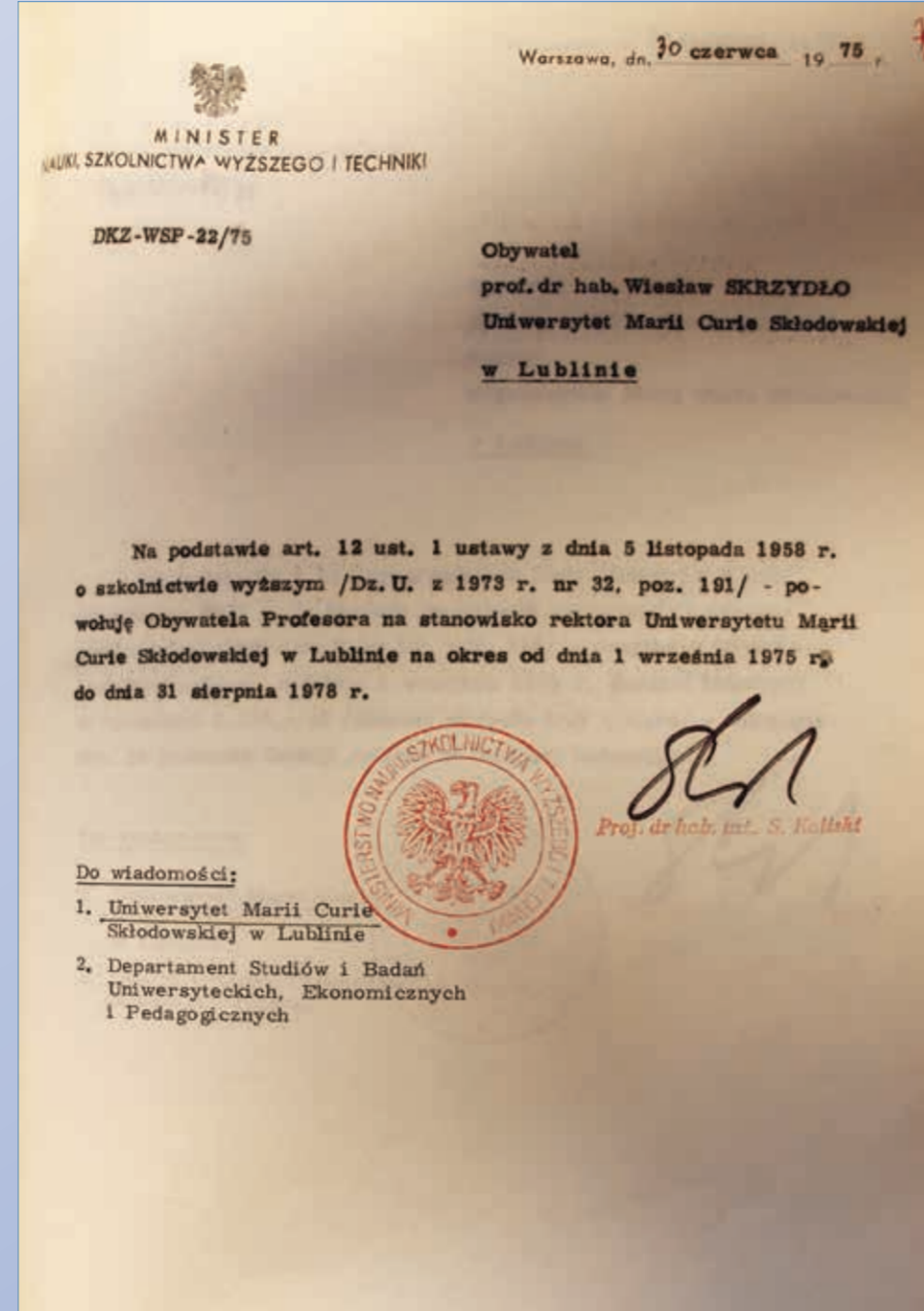
Dr Paweł Sadowski

Prof. dr hab. Wiesław Skrzydło

Prof. Wiesław Skrzydło w czasie kadencji prorektorskiej. 1965-1972.

Akt mianowania prof. dr. hab. Wiesława Skrzydła na stanowisko Rektora UMCS. 30 czerwca 1975 r.

Nadanie prof. W. Skrzydłu tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu im. Iwana Franki we Lwowie. Wrzesień 1979 r.

Urodziny Rektora UMCS prof. Wiesława Skrzydła. 1979 r.

Spotkanie noworoczne u Rektora UMCS prof. Wiesława Skrzydła. 1 stycznia 1980 r.

Prof. Skrzydło przemawia w imieniu odznaczonych Orderem Sztandaru Pracy II klasy. 21 lipca 1978 r.

Prof. Wiesław Skrzydło z młodzieżą. Lipiec 1979 r.

Życie Uczelni

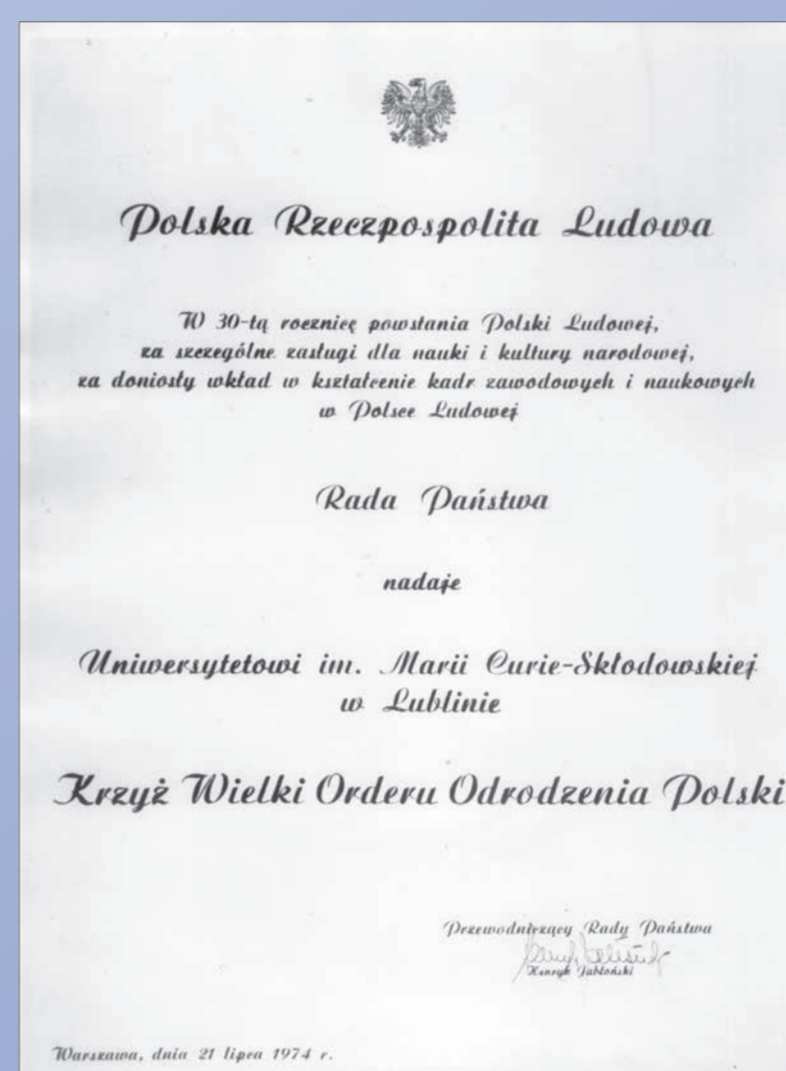
Inauguracja roku akademickiego 1975/1976.

Inauguracja roku akademickiego. 3 października 1980 r.

Uroczystość dekoracji sztandaru UMCS Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. 21 lipca 1974 r.

Fotokopia legitymacji odznaczenia UMCS Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. 21 lipca 1974 r.

Odnaczenie UMCS Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski. 21 lipca 1974 r.

Otwarcie wystawy poświęconej 35-leciu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 1 października 1979 r.

Immatrykulacja studentów roku akademickiego 1974/1975. Październik 1974 r.

Szachowy Turniej Błyskawiczny o Puchar Rektora UMCS prof. Skrzydły. 20.07.1979 r.

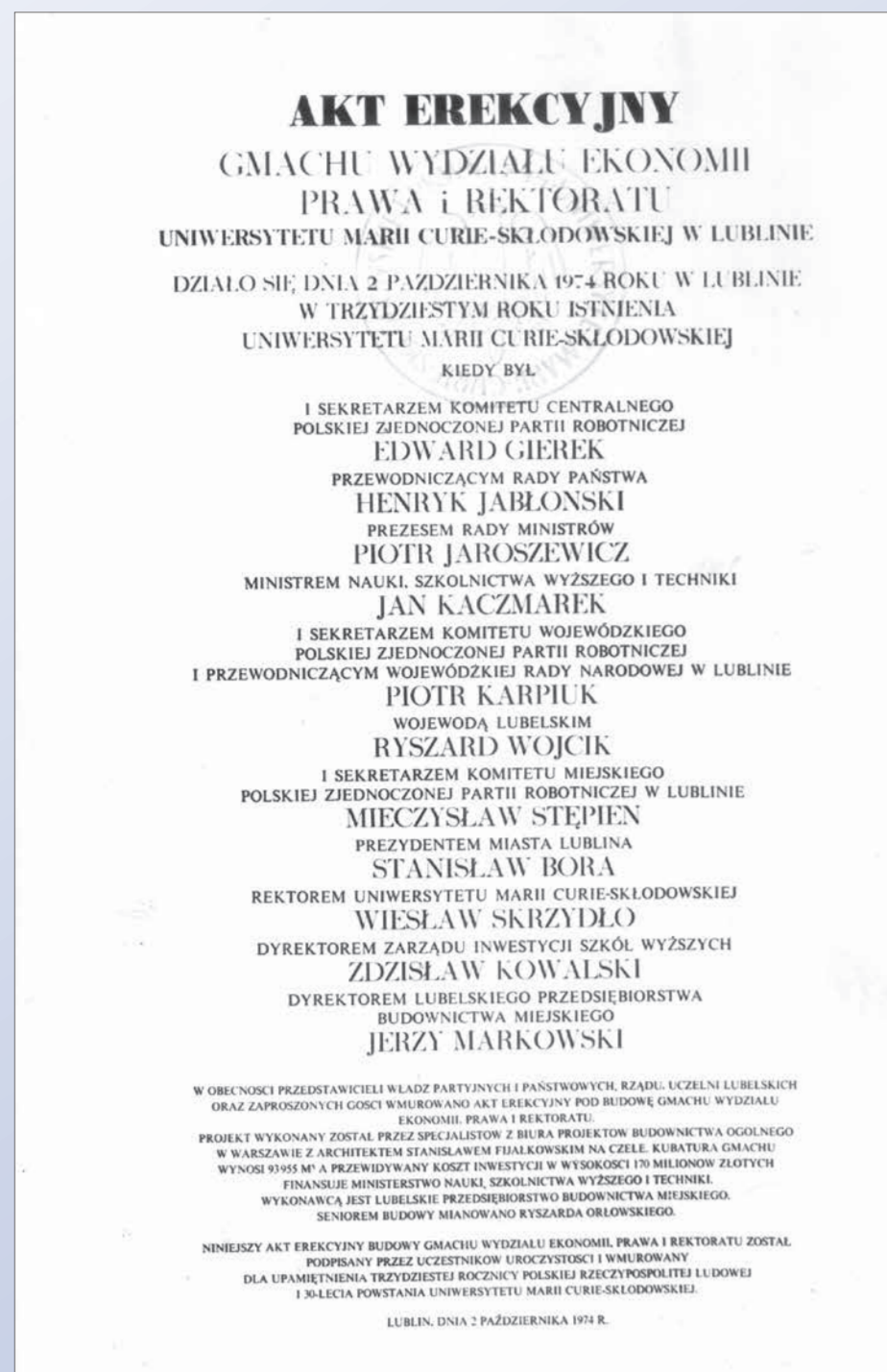
Długa, trwająca prawie dekadę, kadencja rektorska prof. dr. hab. Wiesława Skrzydły obfitowała w wydarzenia ważne dla życia Uczelni, jej pracowników i studentów. W trzydziestą rocznicę istnienia Uniwersytet uhonorowany został wysokim odznaczeniem państwowym: Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski.

Rozwijało się życie naukowe i międzynarodowe kontakty. Powiększała się baza materialna, przybyło kilka nowych budynków, w tym najbardziej spektakularny, czyli Rektorat (kamień węgielny pod budynek wmurowano w 1974 r.). Prężnie rozwijały się organizacje i kluby studenckie, odnosiły sukcesy w rodzimych, jak i zagranicznych konkursach Chór oraz Zespół Tańca Ludowego UMCS, rozślawiające Uniwersytet i Miasto Lublin na całym świecie.

W strukturze Uniwersytetu funkcjonowało już sześć wydziałów oraz Filia UMCS w Rzeszowie. W 1980 r. na UMCS studiowało ponad 7200 studentów stacjonarnych. Zatrudnionych było ponad 3 500 pracowników.

Źródło: J. Malarczyk, Powstanie i rozwój Uniwersytetu, w: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej 1944-1979, Lublin 1979, J. Wrona, Z. Zaporowski, 70 lat Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Studia z dziejów Uczelni, Lublin 2015.

Rozbudowa Dzielnicy Uniwersyteckiej

Akt erekcyjny Wydziału Ekonomii, Prawa i Rektoratu. 2 października 1974 r.

Wmurowanie aktu erekcyjnego pod budowę gmachów Wydziału Ekonomicznego, Wydziału Prawa i Rektoratu. Październik 1974 r.

Plac budowy Rektoratu, Wydziału Ekonomicznego i Wydziału Prawa. 2 poł. lat 70.

Rektorat UMCS. 1979 r.

Nowe budynki Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii. Lata 70.

Widok na nowe gmachy UMCS. Koniec lat 70.

Montaż kładki łączącej budynki Rektoratu i Biblioteki Międzyuczelnianej. Lipiec 1979 r.

Lata 70. to czas dalszej intensywnej rozbudowy Dzielnicy Uniwersyteckiej, zapoczątkowanej ponad dwadzieścia lat wcześniej. Po wielkich inwestycjach poprzedniego dziesięciolecia prowadzonych za kadencji rektorskiej prof. dr. hab. Grzegorza Leopolda Seidlera przyszedł czas na kolejne przedsięwzięcia.

Najbardziej spektakularnym efektem prac budowlanych tego okresu jest kompleks obiektów obejmujących Wydział Ekonomii (oddany w 1979 r.), Wydział Prawa (1981) oraz przede wszystkim Rektorat (1978), górujący nad całym campusem. Kamień węgielny pod budowę wmurowany został w 1974 r., a autorem ambitnego projektu był arch. Stanisław Fijałkowski. Ostatnim elementem zespołu jest Aula Uniwersytecka, ukończona już w latach 80.

W czasie kadencji rektorskiej prof. dr. hab. Wiesława Skrzydły powstały również kolejne domy akademickie: Helios (1976) i Ikar (1983), ukończono również rozpoczęty w końcu lat 60. gmach Fizyki Doświadczalnej (1972).

Ostatnią inwestycją tego okresu jest Przychodnia Akademicka. Powstawała ona w dwu etapach, ukończonych odpowiednio w 1971 i 1984 r.

Źródło: I. Pastuszko, *Architektura Dzielnicy Uniwersyteckiej w Lublinie*, Lublin 2013.

Życie Studenckie

Koncert Zespołu Tańca Ludowego UMCS w muszli koncertowej w Ogródzie Saskim. Lipiec 1980 r.

Chór UMCS na festiwalu w Llangollen. 20 lipca 1975 r.

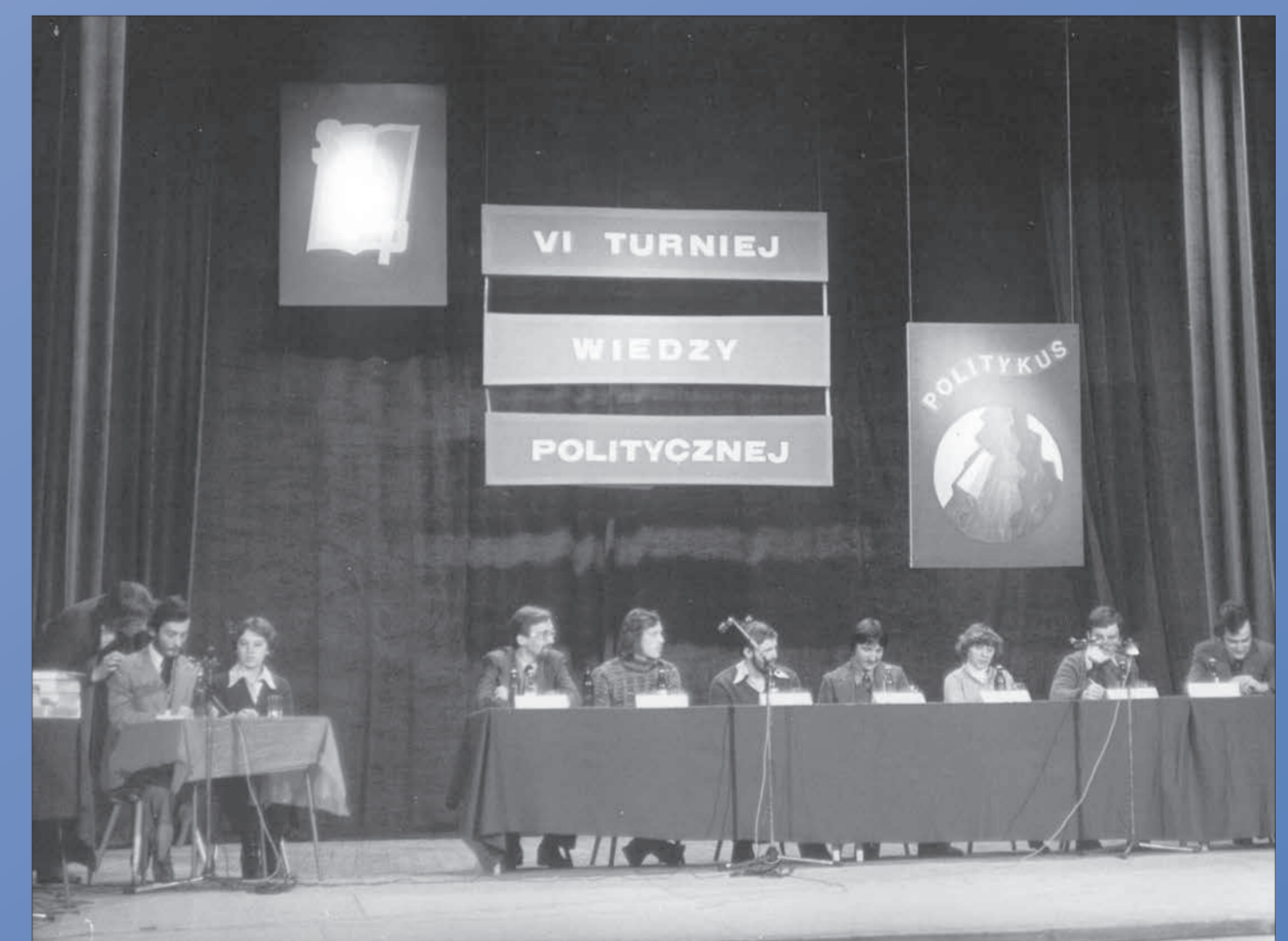
Dni Kultury Studenckiej w Debreczynie z występem orkiestry Camerata. 20-26 kwietnia 1979 r.

Bakcynalia. 12 grudnia 1973 r.

Spotkanie Rektora UMCS prof. dr hab. Wiesława Skrzydła ze sportowcami. 2 kwietnia 1979 r.

Finał turnieju Politykus. 20 marca 1979 r.

Prof. dr hab. Wiesław Skrzydło zawsze sprzyjał inicjatywom studenckim widząc w nich nieodłączny aspekt życia uczelni.

Lata 70. to czas ogromnej popularności uczelnianych zespołów artystycznych, takich jak Zespół Tańca Ludowego UMCS (powstały w 1953 r., obecnie noszący imię swego twórcy i wieloletniego dyrektora Stanisława Leszczyńskiego), Chór Akademicki, reaktywowany w 1969 r., orkiestra studencka Camerata, powstała w 1977 r. oraz liczne amatorskie zespoły wokально-muzyczne.

Brać studencką przyciągała również działalność akademickich teatrów jak: Gong 2, Teatr Provisorium, Scena 6 oraz Grupa Ego, a także kabaretów, wśród których należy wyróżnić kabaret Ipak, popularny jeszcze w latach 60. i Grupę Chwilową, powstałą w 1975 r.

W ramach poszerzania zainteresowań kinematografią, w 1971 r. powstał Dyskusyjny Klub Filmowy Bariera, od 1953 r. działało radio akademickie, a w 1975 r. powstał Ośrodek Radia Studenckiego, czyli Radio Centrum, będące efektem współpracy studentów kilku lubelskich uczelni.

Popularnością cieszyły się liczne turnieje wiedzy studenckiej, konkursy wokalne, recytatorskie, poezji i prozy.

Źródło: A. Aleksandrowicz, *Studencki ruch kulturalny, w: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej 1944-1979*, s. 184-215.

Polonijne Centrum Kulturalno-Oświatowe

Uroczyste podpisanie porozumienia w sprawie powołania Polonijnego Centrum Kulturalno-Oświatowego. 15 stycznia 1975 r.

Posiedzenie Rady Naukowo-Programowej PCKO. 17 kwietnia 1975 r.

Wizyta przedstawicieli Związku Polaków „Zgoda” z RFN. 15-17 marca 1976 r.

Uroczyste zakończenie kursu metodycznego dla nauczycieli polonijnych. 7 sierpnia 1978 r.

Uczestnicy kursu metodycznego dla nauczycieli przed Dworem Kościuszków w Ogrodzie Botanicznym UMCS. 7 sierpnia 1978 r.

Spotkanie nauczycieli polonijnych z Rektorem UMCS prof. dr. hab. Wiesławem Skrzydłą. 24 lipca 1980 r.

15 stycznia 1975 r. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej oraz Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia” powołały do życia Polonijne Centrum Kulturalno-Oświatowe. Ze strony Uniwersytetu porozumienie sygnował Rektor prof. dr. hab. Wiesław Skrzydło zaś Towarzystwo „Polonia” reprezentował jego sekretarz generalny Wiesław Adamski.

Nowopowstała jednostka z wielkim zaangażowaniem pracowała nad nawiązywaniem, pielęgnowaniem i utrwalaniem więzi pomiędzy Polonią zagraniczną i Ojczyzną realizując bogatą ofertę kulturalną i edukacyjną. Przez kolejne dziesięciolecia z kursów polonijnych skierowanych zarówno do osób dorosłych jak i młodzieży skorzystali przedstawiciele z najróżniejszych stron świata.

Prof. dr. hab. Wiesław Skrzydło wspierał placówkę nie tylko jak rektor Uniwersytetu, ale przez długie lata, jako przewodniczący, aktywnie działał w Radzie Naukowo-Programowej.

Źródło: W. Kucharski, *Polonijne Centrum Kulturalno-Oświatowe, w: Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej 1944-1979*, s. 173-183.

Kontakty Międzynarodowe

Nadanie pamiątkowego medalu Uniwersytetu im. F. Palackiego w Ołomuńcu Rektorowi UMCS prof. dr. hab. Wiesławowi Skrzydle. 1973 r.

Wizyta gości z Uniwersytetu w Modenie. Lata 70.

Nadanie tytułu doktora honoris causa UMCS prof. Wacławowi Szybalskiemu z Uniwersytetu Wisconsin w USA. 16 maja 1980 r.

Nadanie tytułu doktora honoris causa UMCS prof. Mikołajowi G. Maksymowiczowi z Uniwersytetu im. I. Franki we Lwowie. 16 maja 1980 r.

Nadanie tytułu doktora honoris causa UMCS prof. W. Szybalskiemu i prof. M. Maksymowiczowi. 16 maja 1980 r.

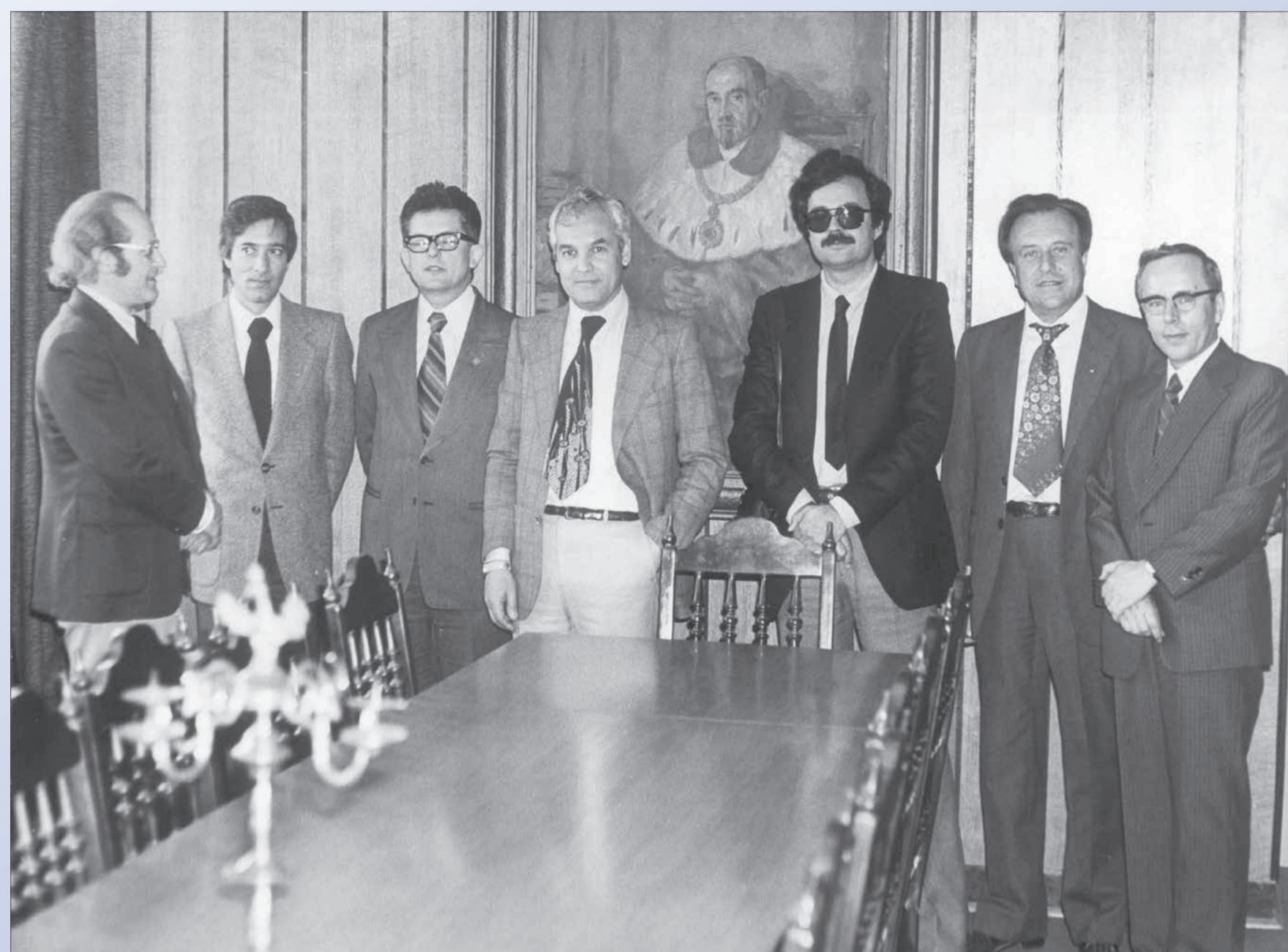

Wizyta prof. Statenwertha ze Szwajcarii. 1 kwietnia 1980 r.

Odnaczenie Komandorią Orderu Zasługi PRL Keith'a Rawson-Johnesa, dyrektora Linguaphone Institute z Londynu. 3 kwietnia 1980 r.

Kontakty Międzynarodowe

Spotkanie władz UMCS z rektorem Romano Cipollinim oraz delegacją pracowników Uniwersytetu w Camerino. 1979 r.

Spotkanie władz UMCS z rektorem Romano Cipollinim oraz delegacją pracowników Uniwersytetu w Camerino. 1979 r.

Wizyta prof. Johna Mc Gowana z Lock Haven State College (USA) na UMCS. 31 stycznia 1979 r.

Pobyt delegacji UMCS w Erewaniu. 30 października – 4 listopada 1974 r.

Wizyta delegacji UMCS w Lock Haven State College (USA). 7 marca 1977 r.

Wizyta na UMCS delegacji z San Severino Marche. 6 kwietnia 1977 r.

Kontakty UMCS z ośrodkami naukowymi z zagranicy rozwijały się już od pierwszych lat jego istnienia. W latach 70. nasz Uniwersytet współpracował z uczelniami wyższymi w ramach podpisanych obustronnych umów, które precyzowały wzajemne zobowiązania. I tak pierwszym Uniwersytetem, z którym zawarliśmy porozumienie był Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franki we Lwowie, następnie zaś m.in. Uniwersytet im. Lajosa Kossutha w Debreczynie, Uniwersytet w Modenie, Uniwersytet im. Aleksandra J. Cuzy w Jassach, Państwowy Uniwersytet w Erewaniu, Państwowy Uniwersytet im. F. Palackiego w Ołomuńcu, Uniwersytet w Lecce, Uniwersytet z Lock Haven State College, Uniwersytet w Camerino.

W ramach współpracy międzynarodowej Uniwersytet wizytowali ponadto przedstawiciele innych placówek naukowych, politycy oraz dyplomaci.

Źródło: R. Orłowski, *Związki Uniwersytetu z uczelniami zagranicznymi, w: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej 1944-1979*, s. 111-128.

Fotografie pochodzą z zasobów Archiwum i Muzeum UMCS.